

SU KASİDESİ'NİN METNİ ve OKUNUŞUNA DAİR

Tahir ÜZGÖR³

Milleti millet yapan dil, din, kültür, coğrafya, ülkü birliği gibi unsurların içinde yer alan sanat sahasında, milletimizin klasik bir edebiyat meydana getirmiş olduğu Osmanlı döneminde ortaya koyduğu eserlerin büyük bir kısmı, milletimizin bütün fertleri için birer iftihar vesilesi olabilecek mükemmelliktedir. Bunlar arasında, bütün dönemlerin en parlak örneği olduğu, üzerinde en fazla çalışma yapılması¹ yönüyle de zımnın kabûl edilmiş bulunan Fuzulî'nin, bu edebiyatın şaheserlerinin en ön sırasında alınması gerektiğine inandığımız 32 beyitlik² "su" redifli na't kasidesi çok mühim bir mevkiye sahiptir. Böylesi bir ehemmiyeti hariz kısa bir metnin, gerek eski gerekse yeni harflerle yayınlarında bir takım uyumsuzlukları ve yanlışlıkları görmek, bizi bu metnin, daha metin olarak yayınlanmaları esnasında gereken dikkate tabi tutulmadıkları düşüncesine götürmektedir. Burada bu konudaki tespitlerimizi şu şekilde sıralayabiliriz:

1. Metnin edition critique (tenkitli yayın)inde yanlış tesis edilmesi ve buradaki yanlışların devam ederek yaygınlaşması:

Bu husus, bilhassa son beyit için söz konusudur. Fuzulî'nin kasidelerinde genellikle görülen son iki³ hatta üç⁴ beytin dua beyti olarak tertip edilişi hususu,

* Prof. Dr., Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğ. Fak., Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Bölümü

1 M. Cunbur, *Fuzulî'ye Davi Tavsîfî Bibliyografya*, Unesco, İst. 1959, s. 117-125

2 Bildiğimiz kadarıyla Fuzulî Dîvânı'nın eski yazıyla ilk baskısı Tebriz 1244 (1828), son baskısı ise İst. 1342 (1923) baskısıdır ve bu baskıların sayısı, 21'dir (M. Cunbur, a.g.m., s. 117-119 Burada Tebriz 1244 nushası zıkkredilmemiştir) Kasideleri ihtiva eden nushaların görebildiğimiz yedisinde (Tebriz 1268, s. 7-9, İst. 1286, s. 7, İst. 1288, s. 7, İst. 1296, s. 15, İst. 1308, s. 15, İst. 1315, s. 15, İst. 1328 (dışta 1329), s. 15), bu kaside, 31 beyti noksan olarak ve 31 beyit halinde yayınlanmıştır. Yeni harflerle ilk yayını, yine görebildiğimiz kadarıyla 1931'de Koprulu tarafından 31 beyit olarak yapılmış (Kopruluzade Mehmet Fuat, *Eski Şairlerimiz Divan Edebiyatı Antolojisi*, İst. 1931, s. 201), ondan altı yıl sonra Alı Nihat Tarlan hocamızın yakın arkadaşı Avukat M. Mihri de metni 31 beyit olarak tesis etmiştir (Mehmet Mihri, *Ulu Türk Ulusunun Şanlı Şairi Fuzulî'nin Şerh ve Tefsirli Divanı*, İst. 1937, s. 65-68) Her iki muellif de her halde matbu nushalardan istifade etmiştir

3 Meselâ K. Akyuz, S. Beken, S. Yuksel, M. Cunbur yayınındaki sıralama ve sayfa numaralarıyla kaside I (91 ve 92 beyitler) s. 20, K II (33-34) s. 23, K IV (30-31) s. 27, K VI (48-49) s. 32, K VII (32-33) s. 34, K IX (61-62) s. 40, K X (39-40) s. 45, K XIII (35-36) s. 56, K XIV (35-36) s. 58, K XVIII (44-45) s. 71, K XXI (45-46) s. 78, K XIV (41-

bu kasidenin son iki beyti olan 31 ve 32. beyitlerde de görülür. Yayınlarda 31. beytin ilk mısraının sonunda "Rûz-ı haşr" tamlamasının 32. beytin ilk mısraında da aynen tekrarlandığı görülmektedir. Fuzûlî'de beyit içinde ve birbirini takip eden beyitlerde kelime tekrarları çokça görülür.⁵ Fakat 3 ve 4 dipnotta saydığımız 22 kasidenin tek cümle hâlinde alınan son iki veya üç beyitlerinden sadece ikisinde kelime tekrarlarına rastlamaktayız Bunlardan birincisi

"Umîd var kı dutdukça mulk râh-ı nızâm
Umîd var kı tapdukça ahd-ı omr murûr
Murûr-ı omrî senâ-yı Resûl ile geçurem
Olende idem anı armağân-ı ehl-ı kubûr"⁶

şeklinde, ikincisi ise

"Var umîdum feyz-ı lutfından Fuzûlî kım mudâm
Tâ dilimde kuvvet-ı nutk u tenimde cân olur
Dem uram evsâf-ı evlâd-ı Alî'den kım mudâm
Mâdih-ı âl-ı Alî mustevcib-ı gufrân olur"⁷

şeklinde. Dikkat edilirse bu iki örnekte yapılan tekrarlar Fuzulî'nin sanatkâr şahsiyetine uygun güzellikte tekrarlardır, hatta ikinci örnekteki "mudâm" tekrarı için "33 kim mudâm: nitekim C, H, L, NHO" dipnotu bulunmaktadır. Bu tekrarların

"Hâb-ı gafletden olan bîdâr olanda Rûz-ı haşr
Eşk-ı hasretten tokende dîde-ı bîdâre su
Umduğum oldur kı Rûz-ı haşr mahrûm olmayam
Çeşme-ı vaslun vire men teşne-ı dîdâra su"

şeklinde verilen Su Kasidesi'nin son iki beytindeki tekrarlara hiç benzemediği, bu son beyitlerin adeta kekeme bir şair tarafından söylendiği ıntubamı uyandırdığı açıktır. Andığımız yayında "32 Rûz-ı haşr mahrûm olmayam: mahrûm olmayam dîdârdan C, L, M3, U2" dipnotunun bulunduğu görülmektedir 68 nüshanın karşılaştırılmasıyla tertip edildiği söylenen bu yayından, bir şırrın kaç nüshada, hangi nüsha ve hangi varaklarda bulunduğunu anlamak mümkün değildir. 27'si, başta Ankara olmak üzere muhtelif şehirlerde, 41'i İstanbul'da bulunan bu 68 nüshanın, yayının "Nüsha Tavsifleri" bölümünde 13., 20., 39., 40., ve 49. sıralarında yer alan İstanbul dışındaki beş nüshadan B'de 17, DTC2'de 2, M2'de 2, M3'te 16 ve

42) s 85, K XXV (27-28) s 86, K XXVI (33-34) s 89, K XXVII (29-30) s 91, K XXXI (24-25) s 98, K XXXIV (40-41) s 104, K XXXV (26-27) s 105, K XL (29-30) s 117, K XLII (57-58) s 122

4 Meselâ K. XII (68-69-70) s 50, K XVI (34-35-36) s 66

5 Bu konuda C Dıçın'ın "Fuzulî'nin Şırrlerinde Söz Tekrarlarına Dayanan Bir Anlatım Özelliği", *Turkoloji Dergisi* (Ank 1992, c X, s 77-114)' isimli makalesi, şırrımızın üslûbunu tespit yönünde yapılması gereken çalışmalara bir başlangıç telakki edilebilecek orijinalikte bulunduğunu söyleyebiliriz

6 K II (33-34) s 23

7 K VII (32-33) s 34

NHO'da 21'ı tam, 4'u yarım 25 kasıde olduğu ifade edilmekte, dipnotlarından, B ile M3'te Su Kasidesi'nin bulunduğu anlaşılmaktadır İstanbul'daki 41 yazmadan 6., 15 , 30., 35., 36., 37., 48., 53., 55., 58 , 61., 62., 63. ve 64. sırada yer alan ve AE4 (1 kasıde), C (27 kasıde), H (40 kasıde), L (35 kasıde), LI (34 kasıde), M (1 kasıde), N (11 kasıde), T (44 kasıde), T2 (43 kasıde), U2 (43 kasıde) Ü5 (10 kasıde), U6 (4 kasıde), Ü7 (8 kasıde), Ü8 (1 kasıde) şeklinde işaretlenen 14 yazmanın ve bu kasıde için verilen nusha farkı dipnotlarında İstanbul dışında bulunan B ve M3 nushalarıyla birlikte sayılan 9 nüshadan 7'sini teşkil eden ve C, H, L, Lİ, T, Ü2 ve U5 diye şifrelenen yazmalardan sadece C, L ve U2'de değil, tamamında, ayrıca dipnotlarında görülmeyen T2 ve N nushalarında yani İstanbul'daki 3 nüshada değil, bu şehirdeki Su Kasidesi'ni muhtevî nüshaların tamamını teşkil eden 9 nushada, son beytın ilk mısraının son kısmının "mahrûm olmayam dîdârdan" şeklinde olduğunu gorduk Dipnotunda İstanbul dışındaki nushalardan M3'te de İstanbul nushalarındaki şeklin varlığı ifade edilmektedir Bu durumda, B'de varlığı ifade edilen bu kasidenin, diğer uç nushada da bulunması halinde, bu mısraın son kısmı 4 nushada, "Rûz-ı haşr mahrûm olmayam" şeklinde olacaktır. Bu dört nushadan ikisinin ıstınsah tarihi DTC2 ve M2 1079/1668 olarak verilmekte, diğerlerinin ıstınsah tarihleri ise bilinmemektedir. İstanbul'daki 9 nushadan ıstınsah tarihleri belli olan 7'sinin tarihleri 995/1587 (T2), 999/1590-91 (Lİ), 1062/1652 (T), 1069/1658-59 (C), 1101/1690 (L), 1102/1690-91 (N), 1112/1700 (H) şeklindedir. Bu şartlar altında, eğer İstanbul dışındaki 4 nüshada o şekilde olsa bile, nushaların büyük ekseriyeti, eskılığı ve itimat edilebilirliği, mana ve Fuzulî'nin üslûbu gibi hususların göz önünde bulundurulması halinde bu mısraın

"Umduğum oldur kı mahrûm olmayam dîdârdan"

şeklinde olması hususunda her hangi bir tereddude düşülmesi gereksizdir. Metni eski yazıyla yayınlayan Fahir İz⁸ de dahil olmak üzere bütün yayınlarda yapılan bu yanlışlığın sebepleri üzerinde durmak gerekirse şunlar soylenebilir: Eski yazı ile yapılmış divan neşirlerinde metin 31 beyit olarak verilmiş ve bu, Koprulu tarafından yeni harflerle yapılan ilk yayında devam ettirilmişştir. 31. beyitte geçen "Rûz-ı haşr" tamlaması son beyte intikâl ettirilmiş ve 31. beyit bulunmadığı için Fuzulî'ye yakışmayacak boyle acemice bir tekrarın dikkat çekmesi de soz konusu olmamıştır

Bunun yanında 31 beytın ilk mısraı bütün yayınlarda

"Hâb-ı gafletten olan bîdâr olanda Rûz-ı haşr"

8 Sadece metnin yerinin tespiti konusunda bir karşılaştırma yapıldığı anlaşılan. Suleymaniyec Kutuphanesi Cârullâh Efendi Bolumu Yazmaları No 1660/2a-3a'nın esas alındığını, aynı kutuphane Lala İsmail Bolumu No 472/46b-47b ile karşılaştırıldığını söyleyen hocam Fahir İz'in yayınında bu yazmalardan hiç birine metin olarak bakılmamış ve kasıde muhtemelen eski yazı matbu nushaların herhangi birinden ıstınsah edilerek K Akyuz ve arkadaşlarının yayınından kontrol edilmiştir (Bkz F İz. *Türk Edebiyatında Nazım*, İst 1966. c 1. s 16)

şeklinde. Bu, İstanbul'daki nüshaların sadece birinde (İ. Ü. 592) böyledir, diğer yazmaların hepsinde "olan" kelimesinin yerine "olup" kelimesi kullanılmıştır. Aynı beytin ikinci mısraındaki "bîdâre" kelimesini, Sayın Hasibe Mazıoğlu⁹ vazih bir şekilde manalandırmış, Adem Çalışkan,¹⁰ tıpkı "bîdâr" kelimesinde olduğu gibi "uyanık" manasına almıştır. Metin Akar,¹¹ kelimenin aynı kelime olmadığını fark etmiş ve Devellioğlu'ndaki ikinci manayı "düşkün (veya âşık)" manasını vermiş fakat kelimeyi "bî-dâra" şeklinde okumuştur ki bu okuyuş Mazıoğlu ve Çalışkan'da da aynen görülmektedir ve iki araştırmacı sondaki vokali her halde datif olarak düşünmüşlerdir. Kelime Steingass Lugati'nde, "Timid, inflamed with love, (for bızara) fraud, deceit" (ürkek, aşktan yanmış, tutuşmuş, (bîzâre'den) hile, dolandırıcılık; sahtekârlık, yalan, hırsızlık) şeklinde manalandırılmıştır ki burada "aşktan tutuşmuş" manası, en uygun olanıdır. Bu durumda beyti

"Hâb-ı gafletden olup bîdâr olanda Rûz-ı haşır
Eşk-ı hasretten tokende dîde-ı bîdâre su"

şeklinde okumamız gerekmektedir.

25. beyitteki ikinci kelime, İz, metinleri ondan alan İpekten, Mazıoğlu ve Akar tarafından "*na'tün*" şeklinde alınmıştır. Çalışkan, eski yazıyla kelimeyi nunlu vermesine karşılık okunuşunu "ü" ile yapmış, nesre çevirirken, tıpkı İpekten gibi şahıs belirtmemiş fakat şerhte II. teklik şahsı vermiştir. Su Kasidesi'nin genel kompozisyon planını tespit ederken hemen daima ikişer beytin birbirleriyle ilgili olması hususu karşımıza çıkmaktadır. 24. beyitteki "*dergâhuna*" kelimesinde teklik III. şahsın var olması hususunda tam bir fikir birliği bulunmaktadır. Bu, iki beytin paralelliğinin gereği yanında, 16. beyitten itibaren başladığı ifade edilen medhiyenin III. şahsa söylenmesinin devam etmesinin de bir gereğidir ki 26. beyitten itibaren teklik I. şahsa hitap başlıyor ve sona kadar sürüyor. Kaldı ki dipnotunda da görüleceği üzere nüshaların ekseriyetinde kelime "*na'tin*" şeklindedir ve bu sebeplerden dolayı beyitte teklik III. şahıs bulunmalıdır.

15. beytin ilk mısraındaki "meger"den sonra gelen kelimeyi bütün neşredenler "bir" şeklinde okumuştur. Yazmalarda kelime sarahaten "bû" şeklindedir ve Fuzulî'nin bu kelimeyi tevriyeli olarak kullandığını söyleyebiliriz.

27. beyitte geçen ve kısaca "velilerin gösterdikleri olağanüstülükler" diye manalandırabileceğimiz "*keramet*" kelimesinin Hz. Peygamberimiz için kullanılması dikkat çekmektedir. Bu kelimenin "bahr-ı keramet" olarak kullanılması, bütün velilerin kerametlerini Hz. Peygamberimiz'den aldıkları şeklinde veya Prof. Akar'ın dediği gibi¹² âlemlere rahmet olarak gönderilen o en yüce insanın feyizle bütün gök cisimlerine ıhsanda bulunması şeklinde bir yorumla açıklanması müm-

9 H. Mazıoğlu, Fuzulî ve Türkçe Divanı'ndan Seçmeler, Ank 1986, s. 51

10 A. Çalışkan, Fuzulî'nin Su Kasidesi ve Şerhi, Ank 1992, s. 59

11 M. Akar, *Su Kasidesi Şerhi*, Ank 1994, s. 22 ve 93-95

12 M. Akar, *ag e*, s. 86

kün sayılabilir. Ancak biz İstanbul'daki yazmalardan beyit dizilişi ve metin itibarıyla pek de itimada şayan olmayan ve yukarıda zikrettiğimiz İ. Ü. 592 nüshasında bu kelimenin yerine "*mahabbet*" kelimesinin geçtiğini belirtelim ve metin tesislerinde en umulmadık nüshaların dahi doğru şekli verebilecekleri temel düşüncesini de hatırlatalım. Burada biz yine de umumi temayüle uyarak kelimeyi aynen bırakmayı, fakat bu konuda bir tereddüdümüzün olduğunu da ortaya koymayı gerekli gördük.

20. beyitteki "*virdügi*" kelimesinin, Prof. Akar'ın haklı olarak belirttiği üzere "*virdügin*" şekliyle kullanılması gerekmektedir.¹³

II. Sonda bulunan "su" kelimesinin önceki kelimelerin kafiye veya redif ihtiva eden kısımlarında (datif olursa) vokalin yeni yazıyla okunuşundaki farklılıklar:

Klasik metinlerin okunmasında iki ayrı görüş bulunduğunu, bunlardan birincisinin, hatta Türkçe kelimelerdeki "a"ların uzun, buna paralel olarak bu uzun vokalden sonra gelen "a"ların da "e" okunabileceği şeklinde eskiden beri devam edegelen sanatkârane diye adlandırabileceğimiz görüş olduğunu ve bunun bilhassa rahmetli hocam Nihat Sami Banarlı¹⁴ tarafından sistemleştirildiğini, ikincisinin ise, Türkçe'de aslı olarak uzun vokal bulunmadığı ve gerek kelimenin bünyesinde olsun gerek datif eki olsun, böyle bir vokalden sonra gelen "a"nın "e" olarak okunmasının vokal uyumuna aykırı olduğu şeklindeki görüştür ki bunun da temsilcisini rahmetli hocam Muharrem Ergin olarak anabiliriz. Biz, bu ikinci yolun daha ilmî olduğu düşüncesine sahibiz.

Bu çerçeve içinde, anılan vokallerin okunuşunda hatta bir yayın içerisinde dahi yanlışlık ve tutarsızlıklar bulunduğu tespit edilmiştir. Biz burada sırasıyla önce kendi görüşümüze göre doğru bulduğumuz şekilleri ve bunların ne şekilde ve nerelerde¹⁵ başka türlü okunduklarını göstereceğiz:

13 Ancak, bu şeklin görüldüğü İstanbul'daki tek yazma olan ve 999/1590-91'de ıstınsah edilen Süleymaniye Kutuphanesi Lâleli Bolumu 1912 numarada bulunan bu nüsha, İstanbul'daki ıstınsah tarihi en eski nüsha değildir. Bırdığı kadarıyla bu konuda birinciliği, 995/1587'de ıstınsah edilmiş ve Topkapı Sarayı Müzesi Revan Koşku Kutuphanesi No 749'daki nüsha almaktadır.

14 N S Banarlı, *Türkçenin Sırları*, İst 1984, s 10-13

15 Kopruluzade Mehmet Fuat, a g e . s 199-201, (31 beyit)

M Mıhrı, a g e . s 65-68, (31 beyit)

N H Onan, *ızahlı Divan Şırı Antolojısı* , İst 1940, s 54-58 (22 beyit)

K Akyuz, S Yüksel, S Beken, M Cunbur, *Fuzulî Divanı*, İst 1958, s 23-25, (32 beyit)

N Yesirgil, *Fuzulî*, İst 1963, s 10-12, (14 beyit)

V M Kocaturk, *Türk Edebiyatı Tarihi*, Ank 1964, s 332-333, (11 beyit)

G Gürgen, *Dinî Şırlar Antolojısı*, Konya 1966, s 28-30, (30 beyit)

A Kabaklı, *Türk Edebiyatı*, İst 1966, c II, s 244-245, (14 beyit)

N S Banarlı, *Resimli Türk Edebiyatı Tarihi*, İst 1971, c I, s 544, (4 beyit)

H İpekten, *Fuzulî*, Ank 1973, s 59-61 ve 62-73, (22 beyit)

N S Banarlı, *Metinlerle Türk ve Batı Edebiyatı III*, İst 1975, s 15, (9 beyit)

R Şardağ, *Klasik Divan Şırları*, İst 1976, s 55-56, (18 beyit)

- 1 odlara: odlare, odlare, otlare (Onan, Akyuz, Gurgun, Kabaklı, Banarlı, Şardağ, Gokdemir, Çalışkan)
- 2 devvâra: devvâre (Koprulu, Onan, Akyuz, Gurgun, Banarlı, Şardağ, Gokdemir, Ocaklı, Çalışkan)
- 3 dîvâra. dîvâre (Koprulu, Mihri, Onan, Akyuz, Gurgun, Şardağ, Ocaklı, Çalışkan)
- 4 yara: yâre (Koprulu, Onan, Akyuz, Gurgun, Şardağ, Ocaklı, Çalışkan)
- 5 gul-zâra. gul-zâre (Koprulu, Onan, Akyuz, Kocaturk, Gurgun, Kabaklı, Banarlı, Şardağ, Gokdemir, Ocaklı, Çalışkan)
- 6 kara: kare, kâre (Koprulu, Akyuz, Kocaturk, Gurgun, Şardağ, Ocaklı, Çalışkan)
- 7 hâra: hâre, hare (Koprulu, Mihri, Akyuz, Kocaturk, Gurgun, Banarlı, Şardağ, Gokdemir, Ocaklı, Çalışkan)
- 8 bîmâra: bîmâre, bıymara (Koprulu, Mihri, Onan, Akyuz, Kocaturk, Gurgun, Kabaklı, Şardağ, Ocaklı, Çalışkan)
- 9 ara are, âre (Koprulu, Onan, Akyuz, Kocaturk, Gurgun, Banarlı, Şardağ, Gokdemir, Çalışkan)
- 10 huş-yâra huş-yâre, huş-yara, huşyare (Koprulu, Onan, Akyuz, Kocaturk, Şardağ, Ocaklı, Çalışkan, Akar)
- 11 refîâra. refîâre (Koprulu, Onan, Akyuz, Kocaturk, Gurgun, Kabaklı, Ocaklı, Çalışkan)
- 12 vara: vare, vâre (Koprulu, Onan, Akyuz, Kocaturk, Gurgun, Kabaklı, Ocaklı, Çalışkan)
- 13 yâra: yâre, yare (Koprulu, Onan, Akyuz, Yesırgıl, Kocaturk, Gurgun, Kabaklı, Banarlı, Şardağ, Gokdemir, Ocaklı, Çalışkan)
- 14 yalvara: yalvare (Koprulu, Onan, Gurgun, Kabaklı, Ocaklı, Çalışkan)
- 15 kurtara kurtare (Koprulu, Onan, Akyuz, Gurgun, Kabaklı, Ocaklı, Çalışkan)
- 16 Muhtâr'a Muhtâre, Muhtâr'e, muhtara (Koprulu, Onan, Akyuz, Gurgun, Kabaklı, Şardağ, Ocaklı, Pekolcay, Çalışkan)
- 17 eşrâra: eşrâre (Koprulu, Onan, Akyuz, Gurgun, Kabaklı, Şardağ, Ocaklı, Çalışkan)
- 18 hâre: hâra (seng u hara) (Koprulu, Pekolcay, Mazioğlu, Akar)
- 19 kuffâra: kuffâre (Koprulu, Akyuz, Gurgun, Ocaklı, Çalışkan)
- 20 Ensâr'a Ensâr'e, ensare, Ansare (Koprulu, Mihri, Onan, Akyuz, Gurgun, Şardağ, Ocaklı, Çalışkan)
- 21 mâra: mâre (Koprulu, Onan, Akyuz, Gurgun, Kabaklı, Çalışkan)
- 22 ruhsâra. ruhsâre (Koprulu, Akyuz, Çalışkan)
- 23 âvâre avara (Mihri)

S - A Gokdemir, *Yardımcı Edebiyat Kitabı 3*, İst 1978, s 22-23, (9 beyit)

E Ocaklı, *Fuzulî'nun Su Kasidesi* (A Uçman'ın Notları), Mavera 1978, S 24, s 27-28, (20 beyit)

N Pekolcay, *İslamî Türk Edebiyatı I*, İst 1981, s 444-446, (32 beyit)

H Mazioğlu, *age*, Ank 1986, s 44-51, (32 beyit)

A Çalışkan, *age*, s 57-59 vd., (32 beyit)

M Akar, *age*, s 19-22, (32 beyit)

24. pâre pâre para para (Mihri)
 25. mey-hâre mey-hâra (Akar)
 26. hemvâre. hemvâra (Pekolcay, Akar)
 27. seyyâra seyyâre (Koprulu, Gorgen, Çalışkan)
 28. mî'mâra mî'mâre (Koprulu, Akyuz, Gorgen, Çalışkan)
 29. nâra nâre (Koprulu, Onan, Akyuz, Gorgen, şardağ, Çalışkan)
 30. şeh-vâra: şehvâre (Koprulu, Onan, Akyuz, Gorgen, Banarlı, Gokdemir, Çalışkan)
 31. bîdâre bîdara (Pekolcay, Mazioglu, Akar)
 32. dîdâra didâre (Koprulu, Onan, Akyuz, Gorgen, Kabaklı, Banarlı, şardağ, Gokdemir, Çalışkan)

Bahsedilen bu hususlardan sonra bazı nusha farklarının tercih edilebileceği kaydını da getirerek metnin řu şekilde okunması lâzım geldiği kanaatindeyiz.

KASİDE DER-NA 'T-I HAZRET-İ NEBEVÎ

- 1 Saçma ey goz eşkden goñlumdeki odlara su
Kim bu deñlu dutuřan odlara kılmaz çâre su
- 2 Âb-gündür gunbed-ı devvâr rengi bilmezem
Yâ muhît olmuş gozumden gunbed-ı devvâra su
- 3 Zevk-ı tîguñdan 'aceb yođ olsa goñlum çâk çâk
Kim murûr ilen birađur rañneler dîvâra su
- 4 Vehm ilen soyler dıl-ı mecrûh peykânun sözün
Ihtiyât ilen iđer her kimde olsa yara su
- 5 Suya vırsun bâgbân gulzârı zahmet çekmesun
Bir gul açılmaz yuzuñ teg virse miñ gulzâra su
- 6 Oğşadabilmez gubârını muharrır hattunâ
Hâme teg bađmađdan inse gozlerine kara su
- 7 'Arızuñ yâdıyla nem-nâk olsa mujgânım n'ola
Zâyı' olmaz gul temennâsiyla virmek hâra su
- 8 Gam gunı itme dıl-ı bîmârdan tîguñ dirîg
Hayrdur virmek karañu gicede bîmâra su
- 9 Iste peykânın goñul hecrinde şevkum sâkın it
Susuzam bir kez bu sahrâda menumçun ara su
- 10 Men iebuñ muştâkıyam zuhhâd kevşer tâlıbı
Nite kim meste mey içmek hoş gelur huş-yâra su
- 11 Ravza-ı kûyına her dem turmayup eyler guzâr
'Âşık olmuş gâlibâ ol serv-ı hoş-reftâra su
- 12 Su yolın ol kûydan toprag olup dutsam gerek
Çun rakîbumdur dađı ol kûya koyman vara su
- 13 Dest-bûsî ârzûsiyla olursem döstlar
Kûze eyleñ topragum sunun anuñla yâra su

- 14 Serv ser-keşlik kılur kumrı niyâzından meger
Dâmenin duta ayagına duşe yalvara su
- 15 İçmek ister bulbuluñ kanın meger bû reng ile
Gul budagınuñ mızâcına gire kurtara su
- 16 Tînet-ı pâkını rûşen kılmış ehl-ı ‘âleme
İktidâ kılmış tarîk-ı Ahmed-ı Muhtâr’a su
- 17 Seyyid-ı nev’-ı beşer deryâ-yı durr-ı istifâ
Kim sepupdur mu‘cızâtı âteş-ı eşrâra su
- 18 Kılmag için tâze gulzâr-ı nûbuvet revnakın
Mu‘cızından eylemiş izhâr seng-ı hûre su
- 19 Mu‘cızı bır bahr-ı bî-pâyân ırmış ‘âlemde kim
Yetmiş andan mıñ mıñ âteş-hâne-ı küffâra su
- 20 Hayret ilen barmagın dışler kim itse ıstîmâ‘
Barmagından vırdugın şiddet guni Ensâr’a su
- 21 Dôstı ger zehr-ı mâr içse olur âb-ı hayât
Hâsmı su içse doner elbette zehr-ı mâra su
- 22 Eylemiş her katreden mıñ bahr-ı rahmet mevc-hîz
El sunup urgaç vuzû‘ için gul-ı ruhsâra su
- 23 Hâk-ı pâyına yetem dir ‘omrlerdür muhtasıl
Başını daştan daşa urup gezer âvâre su
- 24 Zerre zerre hâk-ı dergâhına ister sala nûr
Dönmez ol dergâhdan ger olsa pâre pâre su
- 25 Zıkr-ı na‘tın derdine dermân bilur ehl-ı hatâ
Eyle kim def‘-ı humâr için içer mey-hûre su
- 26 Yâ Habîballâh yâ Hayre'l-beşer muştâkuñam
Eyle kim leb-teşneler yanup diler hemvâre su
- 27 Sensen ol bahr-ı kerâmet kım şeb-ı Mı‘râc‘da
Şebnem-ı feyzuñ yeturmuş sâbit u seyyâra su
- 28 Çeşme-ı hırşîdden her dem zulâl-i feyz mer
Hâcet olsa merkaduñ ta‘mîr iden mı‘mâra su
- 29 Bîm-ı dûzağ nâr-ı gam salmış dıl-ı sûzânuma
Var umîdum ebr-ı ihsânıñ sepe ol nâra su
- 30 Yumn-ı na‘tuñden guher olmuş Fuzûlî sozleri
Ebr-ı nîsândan donen teg lu‘lu-ı şehvâra su
- 31 Hâb-ı gafletten olup bîdâr olanda Rûz-ı haşr
Eşk-ı hasretten tokende dîde-ı bîdâre su
- 32 Umdugum oldur kı mahrûm olmayam dîdârdan
Çeşme-ı vasluñ vire men teşne-ı dîdâra su